

Jij en de Bijbel

Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

De ark buitgemaakt

Niet lang nadat Samuel de vreselijke boodschap van Gods straf aan Eli had verteld, gebeurde de ramp. De Israëlieten hadden veel last van de Filistijnen en ze besloten om hen aan te vallen. Ze dachten: 'God helpt ons wel'. Ze verzamelden een groot leger en trokken vol goede moed ten strijde. Maar, o, wat een teleurstelling: de Filistijnen waren veel sterker. Hoe kon dat nou? Hielp God hen dan niet meer? Ze waren toch Gods volk? Ze bedachten een plan: ze zouden weer optrekken en de Ark meenemen; dan moest God wel meegaan. De Ark was immers het teken dat God bij hen was! En als God in hun midden was, zouden ze zeker winnen. Hoe durfden ze zomaar de Ark uit het heiligdom te halen en naar het leger te brengen! Toen het volk de Ark zag, begon het heel hard te juichen: nu was God bij hen, nu zouden ze de Filistijnen verslaan! Maar de Ark was toch geen toverkist? Het was de Ark van het Verbond. Als ze naar God luisterden was de Ark het teken dat God bij hen was. Maar als ze God niet dienden, wat betekende de Ark dan nog? Kon die Ark hen redden? Nee, dan was het alleen nog maar een mooie met goud versierde kist.

Al gauw werd duidelijk dat God helemaal niet bij hen was. De Filistijnen vroegen zich af wat er aan de hand was toen zij het gejuich hoorden. En toen ze hoorden dat de Ark gebracht was, werden ze heel erg bang. Ze jammerden omdat de God van Israël nu in het vijandelijke kamp was. Wie zou hen kunnen helpen om die sterke God te verslaan? Ze besloten heel dapper te zijn, want ze wilden beslist geen slaven van de Israëlieten worden. In de strijd bleken de Filistijnen veel sterker dan de Israëlieten. Natuurlijk niet sterker dan God, maar God wilde zijn ongelovige volk niet helpen. De zonen van Eli werden gedood en zelfs de Ark werd buitgemaakt. Een soldaat uit het leger ging het slechte nieuws aan Eli, die ongerust zat te wachten, vertellen. De boodschapper vertelde dat Israël de strijd verloren had en dat er veel soldaten omgekomen waren. Ook dat zijn twee zonen gesneuveld waren. Maar toen kwam het allerergste: de Ark van God was weg! Dat was te veel voor Eli; hij viel van zijn stoel en stierf. Terwijl Israël in rouw was, vierden de Filistijnen feest. Trots droegen zij de Ark rond in de stad en zette die in de tempel van hun god Dagon. Bleef de Ark daar? Dat lees je de volgende keer.

N.D.

Sam en Anne waren heel opgewonden. Papa moest voor zijn werk een week naar Rome, de hoofdstad van Italië. Omdat het Krokusvakantie was, besloot hij met z'n allen te gaan. Zij logeerden in een hotel dicht bij het centrum van de stad. Het was er een stuk warmer dan in Nederland, en zij gingen iedere dag iets nieuws bekijken. Op een avond, net voor zonsondergang, hoorden ze een luid gekwetter in de bomen bij het grote treinstation. "Wat voor vogels zijn dat?", vroeg Anne verbaasd. "Dat zijn spreeuwen", zei papa, "die je bij ons thuis ook wel ziet." "Maar waarom zo veel?" wilde Sam weten. "In een grote stad is het veel warmer dan daarbuiten", antwoordde papa. 'En ze willen allemaal bij elkaar blijven om nog warmer te zijn', dacht die altijd zorgzame mama. "Er zitten er hier ook veel uit noordelijke landen, zoals Scandinavië en Rusland, die hier overwinteren", ging papa verder.

De volgende dag gingen ze wat vroeger kijken, maar er was er geen spreeuwer te bekennen! Anne voelde zich zo klein tussen al die hoge gebouwen. Ze moest haar hoofd helemaal in haar nek leggen. Ineens zag ze in de lucht een snel bewegende, zwarte wolk. "Kijk, daar, boven je!" riep ze. Wat ze zagen was een adembenemend schouwspel. Een syn-

chroon ronddraaiende zwerm van duizenden spreeuwen danste op en neer, heen en weer, alsof ze door een dirigent werden geleid. Het ging razendsnel en ze vormden telkens nieuwe patronen. "Wat is dat ontzettend mooi!", verzuchtte mama. Een kwartier lang vlogen ze rond; maar toen daalde de hele troep plotseling neer in de bomen, om daar de nacht door te brengen.

"Ik snap niet dat ze nooit tegen elkaar aanvliegen", zei Sam stomverbaasd. "Er is maar één antwoord, jongen," zei papa. "God heeft ze zo geprogrammeerd; instinctmatig letten ze op enkele naast hen vliegende vogels en volgen hun bewegingen. En met een goede reden. In enorme zwermen vliegen, is een verdedigingsmethode tegen iedere roofvogel die hen wil aanvallen." Toen ze terug in Nederland waren, ontdekten ze dat ook hier zulke grote zwermen spreeuwen voorkomen. Niet alleen in de grote steden, maar ook boven uitgestrekte rietvelden, want daarin kunnen ze veilig slapen. Als je eenmaal zo'n spektakel hebt gezien, vergeet je dat nooit van je leven meer!

C.T.

Wist je dat?

Voedsel in Israël

8. Groenten

God zei tegen Adam en Eva: "Hierbij geef ik jullie zaaddragende planten en alle vruchtbomen op de aarde; dat zal jullie voedsel zijn". Er staat niet bij wat die precies waren, maar de Bijbel noemt wel veel verschillende groenten.

Er was niet zoveel keus als nu. Het was eten wat het seizoen te bieden had. Lustte je dat niet, dan had je pech; want iets anders was er niet. Aardappels, rijst en pasta kenden ze toen niet. Hoe weten nu wat ze wel hadden?

Toen de Israëlieten in de woestijn ontevreden werden, omdat ze elke dag manna (hemelkoren) te eten kregen, verlangden ze naar komkommers, pompoenen, prei, uien en knoflook. De groenten werden niet apart gekookt, maar bij elkaar in een grote ketel tot soep gekookt. De vrouwen deden altijd erg hun best om de soep steeds een wat andere smaak te geven. Ze gebruikten hiervoor verschillende kruiden. Met een stuk brood erbij was het een goede, voedzame maaltijd. Soms werden bonen (die leken op kikkererwten), of linzen gebruikt.

Ezau, de broer van Jakob, was dol op linzensoep. Hij had er zelfs zijn eerstgeboorterecht voor over. Er werden verse of gedroogde linzen en bonen gebruikt. Het voordeel van drogen was, dat ze goed bewaard en makkelijk meegenomen konden worden. Toen David op de vlucht was voor zijn zoon Absalom, werden er tarwe, gerst, meel, geroosterd koren, bonen en linzen bij hem gebracht. Daar kon brood en soep voor hem en alle anderen van gemaakt worden. Gemalen linzen en bonen werden vaak gemengd met tarwe of gerstemeel om er een heerlijk bonenbrood van te maken. In Israël en Egypte staan ook tegenwoordig vaak zulke broden op de ontbijttafel.

In de Bijbel wordt onderscheid gemaakt tussen tuingroenten en wilde groenten. Kaasjeskruid, dat een beetje naar bittere spinazie smaakt, was een belangrijke, voedzame, gratis te plukken groente voor de armen. Van bloeiend kaasjeskruid werd de bittere saus gemaakt voor de Paasmaaltijd. Overal in de bossen en op de velden kon je wilde groenten vinden. Soms ging het mis. De profeet Elisa maakte een soep van kolokwinten, een soort kalebassen, maar die waren zo bitter dat iedereen er ziek van werd. Door er meel bij te doen was de soep niet giftig meer. Pas dus goed op als je iets in het bos ziet dat er lekker uitziet. Onderzoek altijd of het eetbaar is.

N.D.

Internet

Als je naar www.schooltv.nl/beeldbank/clipdigibord/20070209_spreeuwen01 gaat, zie je een leuk filmpje over spreeuwen.

Een spreeuwenwolk is iets heel bijzonders! Kijk maar eens op www.youtube.com/watch?v=dPk0SQv1h64

Een leuke opdracht over de Ark die was buitgemaakt, vind je op [kerkmateriaal.nl/docs/7-9/oude%20testament/KND%20Onderbouw%20De%20ark%](http://kerkmateriaal.nl/docs/7-9/oude%20testament/KND%20Onderbouw%20De%20ark%20)

Woordzoeker spreeuwen

S	Z	A	N	G	V	O	G	E	L
B	P	W	G	T	U	I	N	Z	A
E	E	I	A	P	A	R	K	W	W
S	K	V	K	R	W	O	N	E	A
C	IJ	E	E	K	T	E	N	R	A
H	R	N	E	R	E	T	I	M	I
E	L	Z	W	A	E	L	R	E	T
R	A	N	E	S	T	N	S	N	E
M	T	R	E	K	V	O	G	E	L
D	W	E	I	L	A	N	D	E	N

Zoek de woorden hieronder in de woordzoeker op en streep ze in de woordzoeker door. Uit de letters die overblijven komen twee soorten spreeuwen. Succes!

Beschermd
Imiteren
Lawaai

Nest
Park
Spikkels

Talrijk
Trekvogel
Tuin

Veren
Weilanden
Zangvogel

Zwart